

Biuletyn Kolekcjonera Nr 34/2014

KKS „VIS” Kwidzyn – KS „GARDA” Ostróda – WKS „10” Jonkowo – ZKS Warszawa - SSH „FORT” Warszawa

19 grudnia 2014r.

SPIS TREŚCI :

1. Kongsberg M52
2. Českà Zbrojovka (2)
3. Fabryka Broni w Radomiu po roku 1939
4. Galeria amunicji
5. Błysk i huk
6. Wiadomości ROMB
7. Z mojej kolekcji

prezentuje :

Mariusz Sępka
Tomasz Ługiewicz

foto : Marcin Pilarek

Biuletyn Kolekcjonera jest wspólną inicjatywą KKS VIS Kwidzyn, KS GARDA Ostróda, WKS „10” Jonkowo, ZKS Warszawa oraz SSH FORT Warszawa i jest rozprowadzany drogą mailową wśród członków tych klubów.

1. KONGSBERG M52

Maciej Gucma

KS Garda Ostróda, KS Strzelec Szczecin
gucma@vp.pl

To coś - Kongsberg M52

Snując się po morzach i ocenach świata często mieliśmy na pokładzie broń, najczęściej proste strzelby śrutowe 12-tki typu pump action albo repetiery kulowe. Cel posiadania (zlepek słów rodem z uzasadnień WPA) był bliżej nieznanym, ale broń czasem się przydawała, to jednak zależne było od kraju bandery i armatora. Ostatnimi czasy (tzn. od nawrotu piractwa - głównie somalijskiego) na pokładach statków handlowych można było spotkać także miłych panów (choć słyszałem o dziewczynach z security – sic!) uzbrojonych po zęby, w przeróżne rodzaje broni ręcznej i podręczną artylerię. Ale nie o tym...

W podróży wakacyjnej po Norwegii zajechaliśmy do kapitana z którym niegdyś pływałem jako chief (starszy oficer) na chemikaliowcu. Poza wieloma innymi pasjami z Dzidkiem (moim kapitanem) dzielimy także pasję łowiecką. Kiedy już opowiedzieliśmy sobie wszystkie lub większość przygód z polowaczki w lasach i górach usłyszałem: O! może jeszcze 'to' Cię zainteresuje! TO czyli co? Zachodziłem w głowę, a kształt skrzynki (znajomy – chyba broń) i napis ...GEVAER podpowiadał skutecznie, że chodzi o karabin, jednak nazwa M52 już nic mi nie mówiła. Dopiero po wyjęciu skrzynki spod stołu i otwarciu okazało się, że mam przed nosem karabin do...miotania linki. Line Throwing Gun M52 (REDNINGSGEVAER M52) produkcji Kongsberg Vapenfabrikk – Norwegia. Najpierw ogromne zdziwienie – trzymasz 'to' pod stołem a nie w szafie? A czemu nie? Przecież 'to' sprzęt ratunkowy. Okazało się że kolega kupił to na aukcji gdy stary statek szedł na złom, żal myśliwemu było zostawić coś przypominającego karabin, a uproszony armator się zgodził odsprzedać, bo tam gdzie się okręt wybierał (plaża w Karachi) już mu do niczego nie było potrzebne. W Norwegii uważa się, że jak napisane na pudle ratunkowy to znaczy ratunkowy, a że gevear (karabin) no to trudno - taka nazwa. W kraju nad Wisłą z kolei zakłada się, że to nie tylko broń, ale dodatkowo zestaw zawiera rakiety. Olaboga - UoBiA, SUFO, ustawa o pirotechnice i MON pewnie też! Jak nic by się kilkanaście art. z KK znalazło. Ciekawostka zasłyszana w Kongsberg Polska: aby używać Korony Norwegii w logo firmy trzeba mieć zgodę samego Króla – to a propos loga Kongsberga.

Przeznaczenie M52 to miotanie linki na ok. 140 yd. dla wersji rzutki bez napędu rakietowego i do 300 yd. dla rzutki ze wspomaganie. Cienka linka mogła służyć do przerzucenia jej przez pokład drugiego statku, co umożliwiało przeciągnięcie ciut grubszej linki (tzw. rzutki i tu najczęściej przeciągano 2 pary) i następnie jeszcze grubszej (tzw. mesengerki). Mając tę ostatnią już można było podać hol, linę do przeciągnięcia zapasów, czy wykonania operacji cumowania burta-burta w morzu. W zasadzie urządzenie do wystrzeliwania linki jest obowiązkowym elementem wyposażenia statków podlegających pod regulację IMO - SOLAS (międzynarodowa konwencja o ratowaniu życia na morzu). Czasy jednak gdy używano M52 odeszły w niebyt, a obecnie stosowane Line Throwers wyglądają jak duży kubek i są po prostu nudne (Rys. 1). Historia karabinów do rzutek Kongsberga jest dość stara – podobnie jak działka do wystrzeliwania harpunów, które ta firma produkowała - powstało wiele wersji obu rodzajów. Najstarszy jaki znalazłem to działko z lat 20 tych ub. wieku (rys 2). Tego typu urządzenia miały też zastosowanie w inżynierii cywilnej (mosty) czy ratownictwie lądowym.

Współczesny Line Thrower

Karabin do wystrzeliwania harpunów lata 20te XXw

No więc zajrzyjmy do naszego M52. Po otwarciu solidnej skrzyni widzimy całe dobrodziejstwo: karabin z zamkiem systemu mausera K98, 2 pojemniki z linką wielokrotnego użytku, 3 harpuny (w zasadzie pociski, ale będą się trzymał nazwy harpun), 3 rakiety, wycior, instrukcję i oleum. Karabin w kompletacji jest bardzo ciężki (ok 9 kg). Czego brakuje to...naboi – ślepaki wielkości naboju śrutowego kal. 410 - ga28 – tego jednego mieć w Norwegii w komplecie nie można, chyba że jest się np. armatorem kutra.

Skrzynia i jej zawartość

Karabin z bębnem na linę

otwarty zamek mauserowski

Widok od spodu – toporny chwyt i obejma bębna

Otwarty bęben z linką i drugi bęben z widocznym zakończeniem linki

Zaglądamy do lufy – oczywiście gładkiej

Rakietka i końcówka harpuna. Widoczna zawlecзка do aktywacji napędu rakietki

Raketa z widocznym silnikiem

Harpun z rakietą

Gotowy (prawie) do strzału robi wrażenie...

Naboje - ślepaki do M52 (zdjęcie pochodzi z: kammert.no)

Na koniec instrukcja do M52, która sama w sobie jest sztuką – osoby zainteresowane udostępnieniem w wyższej rozdzielczości zapraszam do kontaktu poprzez e-mail.

LINE THROWING GUN MODEL 52 INSTRUCTIONS FOR USE

KONGSBERG

KONGSBERG LINE THROWING GUN M 52
 (Short range) for distances up to 140 yards. No rocket propulsion. Approved in Norway for ships up to 500 b. c. l. Range 125 yards.

OTHER USES —

- in installation of high tension power lines.
- by bridge-builders in rugged country and (other purposes).
- by ladder-jacks working along high buildings.
- in installing connections between all kinds of wires for use purposes.
- for the service when raising people from high buildings.

KONGSBERG LINE THROWING GUN
 saves lives, and you find unnecessary expenses.

40 years of specialized experience.

KONGSBERG VÅPENFABRIKK
 Norway

Main distributor: EYVIND KOCH A/S
 Bakkebyggen, Oslo

Printed in Norway - Nettverk Oslo 82

HOW TO OPERATE KONGSBERG LINE THROWING GUN M 52

LINE THROWING GUN M 52

- Remove control lid which locks out line.
- Remove plastic cover from rocket. Insert carrying and tie barrel.
- Push end of line to top of carrying rod, using two half-circles and a handle bar.
- Load gun (1.5 grams, 17 m/sec). Make sure safety catch is to the right (left).
- Remove carrying pin from rocket.
- Ensure that carrying rod is properly inserted in muzzle. Make safety catch to the left.

The gun is ready for firing. Do not lower the barrel.

HOW TO AIM KONGSBERG LINE THROWING GUN M 52

Bar elevation is 30°-35°

A. In calm weather air is still blowing from target. **AIM DIRECTLY AT TARGET**

B. When firing in a strong cross wind. **AIM A FEW YARDS TO UPWIND SIDE**
 The force of the wind against the line will guide the rocket into the wind.

RANGE 750-500 yards.
 In heavy haze wind approx. 275 yards.

GENERAL:
 Close and oil the gun after use and replace the line. Insert the carrying pin, unscrewing them when necessary and ensure that the plug at the rear end is not damaged.

OBSERVE:
 Both cartridges and cartridges 10, 15 m/sec. must not be used. Depending on empty shells is not recommended.

PLACING OF LINES IS CARRIED OUT AS FOLLOWS

The end of the line is built-in to ring 1. The line is attached around rings 12 and 13. From 14 around 1 and 2, from 3 around 14 and 15, from 16 around 2 and 3 and so on. The end of the line is fastened to ring 14 in the box. The line must be held at distance to prevent it from falling over board.

When properly fixed the line moves in a full hole in the center. The hole is closed over the firing device. Both are fixed (ring along) and the line is released by pressing down the plate in the upper. When the firing device is removed, the line is arranged in operating position.

Kongsberg Firing Device is installed equipment for Kongsberg Line Throwing Gun M 52.

KONGSBERG

Na zakończenie krótki filmik o 'strzelaniu' ze współczesnego line throwera typu SOLAS...

<https://www.youtube.com/watch?v=vqZaa8En1EE>

...oraz bardziej karabinowego do budowy mostów:

<https://www.youtube.com/watch?v=vn3nz9z9-h0>

QR kody do szybszego wczytywania adresów i salut mojemu pomocnikowi ☺

2. ČESKÀ ZBROJOVKA (2)

Dariusz Smosarski

Po I wojnie światowej Czechosłowacja odziedziczyła dobrze rozwinięty przemysł zbrojeniowy, który pomógł przebroić Czeską Armię. Przed II wojną światową Česká zbrojovka podobnie jak i Zbrojovka Brno produkowała karabiny maszynowe ZB-26 i ZB-30. Po zajęciu przez III Rzeszę Czechosłowacji czechosłowackie zakłady zbrojeniowe produkowały broń dla niemieckiej armii. Koniec II wojny światowej przyniósł Czechosłowacji socjalizm. Wymusiło to produkcję broni "kałasznikowopodobnych". Firma ČZ stała się słynna przede wszystkim dzięki swoim pistoletom (np. ČZ-75, ČZ-85). Obecnie firma jest jednym z największych na świecie producentów broni.

Pistolet maszynowy Sa vz. 48

Samopál vzor 48 (Sa 23/24/25/26) – czechosłowacki pistolet maszynowy skonstruowany w drugiej połowie lat 40. Pierwszy seryjnie produkowany pistolet maszynowy z zamkiem teleskopowym (otaczającym lufę).

Protoplasta UZI.

Po zakończeniu II wojny światowej większość krajów znajdujących się w strefie wpływów ZSRR rozpoczęła produkcję broni na licencji sowieckiej. Do nielicznych wyjątków należała Czechosłowacja. Miała ona rozbudowany jeszcze w okresie międzywojennym przemysł zbrojeniowy, kadrę doświadczonych konstruktorów, a w pierwszych latach po zakończeniu wojny posiadała większą samodzielność niż inne kraje bloku wschodniego.

Jednym z pierwszych prototypów broni powstałych po zakończeniu wojny był konstruowany przez Jaroslava Holečka pistolet maszynowy CZ 47/p (oznaczany także jako H/p). Był to pierwszy czeski pistolet maszynowy z zamkiem teleskopowym (prawdopodobnie wzorowany na badanym pod koniec wojny w Wielkiej Brytanii pm MCEM-2 Jerzego Podśędkowskiego). Po badaniach przeprowadzonych przez armię czechosłowacką CZ 47/p został uznany za konstrukcję wzorcową, która miała stać się podstawą do opracowania nowego pistoletu maszynowego. Na początku 1948 roku do badań przedstawiono szereg prototypów skonstruowanych przez różnych konstruktorów. Po testach, 10 sierpnia 1948 roku postanowiono skierować do uzbrojenia skonstruowany przez Holečka pm CZ 447.

ZK 447 otrzymał wojskowe oznaczenie Samopál vzor 1948 (cs. pistolet maszynowy wzór 1948). Był zasilany nabojem 9 mm Parabellum, i produkowany w wersjach vz. 48a (ze stałą kolbą drewnianą, oznaczenie fabryczne Sa 23) i vz. 48b (z kolbą składaną, Sa 25).

Po 1948 roku w Czechosłowacji doszło do całkowitego przejęcia władzy przez partię komunistyczną. Jednym z efektów tego wydarzenia była decyzja o wycofaniu z uzbrojenia naboju 9 mm Parabellum i zastąpienie go sowieckim 7,62 mm TT. Następstwem tej decyzji było opracowanie i wprowadzenie do uzbrojenia wersji Sa vz. 48 kalibru 7,62 mm. Były to pistolety maszynowe Sa 24 (z kolbą stałą) i Sa 26 (z kolbą składaną). Razem z karabinem samopowtarzalnym puška vz. 52 były podstawową bronią czechosłowackiej piechoty aż do wprowadzenia w 1960 karabinu szturmowego Sa vz. 58. Wycofane z uzbrojenia pistolety maszynowe Sa 23/24/25/26 zostały wyeksportowane. Nabywców znalazły między innymi w Chile, Kambodży, Libii, Libanie i RPA. W tym ostatnim kraju uruchomiono nawet w latach 70. produkcję samopowtarzalnej kopii Sa 23/25 oznaczonej jako Sanna-77.

W Polsce partię ok. 30 sztuk Sa vz.26 posiadała na uzbrojeniu BOR, jako broń wsparcia podczas ochrony dygnitarzy.

Sa vz. 48 był bronią samoczynno-samopowtarzalną strzelającą z zamka otwartego. Automatyka broni działa na zasadzie odrzutu zamka swobodnego. Rękojeść przeładowania po lewej stronie broni. Mechanizm spustowy ze spustem dwuchodowym (krótkie ściągnięcie ogień pojedynczy, długie seria). Bezpiecznik blokował język spustowy i był umieszczony w kabłąku spustowym. Magazynek pudełkowy 24, 40 naboje (9 mm), lub 32 naboje (7,62 mm). Kolba stała (Sa 23/25) lub składana na bok broni (Sa 24/26). Przyrządy celownicze mechaniczne, składają się z muszki i celownika bębnowego o nastawach 100, 200, 300 i 400 m. Po prawej stronie łoża znajdowała się listwa ułatwiająca ładowanie magazynków (naboje z łódki wsuwane były do listwy, a następnie z listwy do magazynka).

Dane techniczne

Kaliber 7,62 mm (Sa 24/26) lub 9 mm (Sa 23/25)

Nabój 7,62 mm TT (Sa 24/26), 9 mm Parabellum (Sa 23/25)

Magazynek pudełkowy, 24, 40 nab (9 mm), 32 nab (7,62 mm)

Wymiary

Długość 686 mm (z kolbą stałą), 686/445 mm (z kolbą składaną)

Długość lufy 284 mm

Masa broni 3,50 kg (z kolbą stałą), 3,30 (z kolbą składaną)

Prędkość pocz. pocisku 380 m/s (9 mm), 550 m/s (7,62 mm)

Szybkostrzelność teoretyczna 600 strz/min (9 mm), 650 strz/min (7,62 mm)

Pistolet maszynowy Sa vz.61 Škorpion

7,65 mm samopal vzor 61 Škorpion (7,65 mm Sa vz.61) – czechosłowacki kompaktowy pistolet maszynowy produkowany w zakładach Česka Zbrojovka z Uherskiego Brodu.

W latach pięćdziesiątych rola pistoletów maszynowych zaczęła maleć (zastępowały je karabiny szturmowe). Jednocześnie pojawiła się potrzeba wprowadzenia do uzbrojenia broni przeznaczonej do samoobrony dla obsługi sprzętu i żołnierzy nie walczących na pierwszej linii. Nowa broń miała uzupełnić pistolety w uzbrojeniu organów porządkowych.

Ponieważ w Czechosłowacji podstawowym pistoletem używanym przez Milicję był pistolet vz.50 kalibru 7,65 x 17 mm SR postanowiono, że nowy, przeznaczony do samoobrony, pistolet maszynowy będzie strzelał tym samym nabojem. Innego wyjścia zresztą nie było. Inny używany w Czechosłowacji nabój pistoletowy – 7,62 x 25 mm był zbyt silny dla małego pistoletu maszynowego, a nabój 9 x 18 mm Makarowa był jeszcze nieosiągalny.

Program konstrukcji nowej broni otrzymał kryptonim "Škorpion". Podstawą do dalszych prac była analiza założeń konstrukcyjnych kompaktowego pistoletu maszynowego będąca pracą dyplomową inż. Miroslava Rybařa.

W 1959 roku powstał pierwszy egzemplarz pistoletu maszynowego Š-59 (Škorpion vz.59). W 1960 roku rozpoczęto produkcję seryjną. Już dwa lata później po wyprodukowaniu ok. 3000 egz. pistoletu maszynowego vz. 59 rozpoczęto produkcję dopracowanej wersji wprowadzonej do uzbrojenia jako vz.61. Dokładna data wprowadzenia do uzbrojenia nie jest znana, ale było to prawdopodobnie w 1963 roku (z tego roku pochodzi pierwsze wydanie instrukcji wojskowej pistoletu maszynowego vz.61).

Produkcja pistoletu maszynowego vz. 61 została wstrzymana w 1966 roku, ale wznawiano ją w latach 1973-76, 1978-79 i 1992-93. Poza pistoletami maszynowymi produkowanymi dla odbiorców oficjalnych wyprodukowano kilka serii Škorpionów "sterylnych", pozbawionych jakichkolwiek oznaczeń i numerów seryjnych.

Wkrótce po rozpoczęciu produkcji Škorpiona kalibru 7,65 x 17 mm SR Miroslav Rybař rozpoczął prace nad wersjami swojego pistoletu strzelającymi silniejszymi nabojami. Pierwszy był ZB vz.64 kalibru 9 x 17 mm Short (3 lub cztery egzemplarze), a następnie ZB vz.65 kalibru 9 x 18 mm Makarowa (~9 szt.) i ZB vz.68 kalibru 9 x 19 mm Parabellum (~20 szt.). Żaden z nich nie był produkowany seryjnie.

W 1970 roku zmarł Miroslav Rybař. Po jego śmierci do początku lat osiemdziesiątych nie powstawały nowe wersje Škorpiona.

Na początku lat osiemdziesiątych około 30 000 egz. Pistoletu maszynowego vz.61 zakupiła Jugosławia. Jednocześnie z zakupem pistoletów maszynowych zakupiono licencję (egzemplarze jugosłowiańskie były produkowane w zakładach Crvena Zastava w Kragujevacu jako M84).

Wprowadzenie do uzbrojenia armii czechosłowackiej pistoletu vz.82 (CZ 82) i amunicji 9 x 18 mm Makarowa stało się impulsem do rozpoczęcia prac nad wersją strzelającą tym nabojem. Co prawda istniał już ZB vz.65, ale uznano, że lepiej opracować nową wersję o uproszczonej konstrukcji. Konstrukтором nowej wersji został Jiří Čermák. Największą zmianą było zastąpienie komory zamkowej frezowanej na wykonaną techniką tłoczenia. Inną ważną zmianą była zmiana lufy klasycznie gwintowanej na poligonalną. Nowa wersja została wyprodukowana w ilości około 2-3 tys. sztuk. Egzemplarze seryjne (oznaczona jako Sa vz.82) miały komory zamkowe frezowane (prawdopodobnie była to seria próbna i nie opłacało się wykonywać oprzyrządowania

potrzebnego przy tłoczeniu). Rozwój tej wersji zakończył się po rezygnacji armii czeskiej z programu Samopalu vz.82.

Na początku lat dziewięćdziesiątych powstała samopowtarzalna wersja vz.91S przeznaczona na rynek cywilny. Produkcja tej wersji została zatrzymana po wprowadzeniu w Czechach nowych regulacji prawnych zakazujących posiadania broni o wyglądzie identycznym jak automatyczna broń wojskowa.

Ocenia się, że łącznie w Czechosłowacji (i później Czechach) wyprodukowano łącznie ok. 210 000 egz. pistoletu maszynowego vz.61. Obecnie w ofercie Českiej Zbrojovki znajdują się wersje kalibru 9 × 18 mm (CZ Skorpion 82) i 9 × 19 mm (CZ Skorpion 9 x 19).

Wersje :

Czechosłowacja\Czechy

Škorpion vz.59 – pierwsza wersja seryjna. Stała szczerbina (nastawa 75 m), kolba składana przymocowana na stałe do komory zamkowej.

Samopál vz.61 – najliczniej produkowana wersja kalibru 7,65 x 17 mm SR. Pistolety maszynowe produkowane w kolejnych latach różnią się drobnymi szczegółami konstrukcyjnymi. Celownik przerzutowy (nastawy 75 i 150 m), kolba osadzona na jaskółczym ogonie.

ZB vz.64 (ZB mod 64) – prototypowa wersja kalibru 9 x 17 Short.

ZB vz.65 (ZB mod 65) – prototypowa wersja kalibru 9 x 18 Makarowa.

ZB vz.68 (ZB mod 68, ZB68) – prototypowa wersja kalibru 9 x 19 Parabellum.

Samopál vz.82 (prototyp) – wersja kalibru 9 × 18 mm Makarowa, z tłoczoną komorą zamkową i lufą poligonalną.

Samopál vz.82 (seryjny) – wyprodukowana w krótkiej serii wersja kalibru 9 × 18 mm Makarowa. Komora zamkowa frezowana, ale reszta mechanizmów jak w prototypie vz.82.

vz.91S – wersja samopowtarzalna. Produkowana w kalibrach 7,65 × 17 mm SR 9 × 17 mm Short i 9 × 18 mm Makarowa (łącznie około 800 szt.).

CZ Skorpion 82 – eksportowa wersja kalibru 9 × 18 mm, poza drobnymi zmianami identyczny z ZB vz.65.

CZ Skorpion 9 × 19 – współcześnie produkowana eksportowa wersja kalibru 9 × 19 mm Parabellum. Praktycznie identyczna z ZB68.

Jugosławia

M84 – wersja licencyjna, identyczna ze Skorpionami produkowanymi w Czechosłowacji w latach 1978-79.

M84A – samopowtarzalna wersja przeznaczona na rynek cywilny.

Pistolet maszynowy wzor 61 jest indywidualną bronią samoczynno-samopowtarzalną. Zasada działania oparta o odrzut zamka swobodnego z opóźnionym ruchem powrotnym. Broń strzela z zamka zamkniętego. Kurkowy mechanizm spustowy. Bezpiecznik-przełącznik rodzaju ognia z nastawami ogień pojedynczy, ogień ciągły. Zasilanie z magazynków 10 i 20 nabojoych. Przyrządy celownicze składają się z muszki i celownika przerzutowego (nastawy 75 i 150 m) ze szczerbiną

Dane techniczne

Kaliber 7,65 mm

Nabój 7,65 mm Browning

Magazynek łukowy, 10, 20 nab.

Wymiary

Długość 517/270 mm

Długość lufy 115 mm

Długość linii celowniczej 147 mm

Masa broni 1,28 kg (niezaładowanej)

Szybkostrzelność teoretyczna 800 strz/min

Pistolet maszynowy Škorpion EVO III

W 2002 roku rozpoczęto na Słowacji pracę nad nowoczesnym pistoletem maszynowym. Otrzymał on nazwę Laugo. Po kilku latach prawa do konstrukcji nabyły czeskie zakłady zbrojeniowe Česká Zbrojovka Uherský Brod (CZUB). Nowy właściciel kontynuował prace nad rozwojem słowackiego peemu. W 2009 roku miała miejsce prezentacja dopracowanych prototypów. Jednocześnie pistolet maszynowy otrzymał nową nazwę Škorpion EVO III. Nawiązuje ona do obecnie produkowanego przez CZUB pistoletu maszynowego Sa vz.61 Škorpion.

Škorpion EVO III jest bronią samoczynno-samopowtarzalną działająca na zasadzie odrzutu zamka swobodnego. Strzela z zamka zamkniętego. Komora zamkowa EVO III wykonana jest z polimerów. Mechanizm uderzeniowy kurkowy, przełącznik rodzaju ognia-bezpiecznik skrzydełkowy, obustronny. Mechanizm spustowy umożliwia strzelanie ogniem pojedynczym, seriami trójstrzałowymi i ogniem ciągłym. Zasilanie z dwurzędowych magazynków z dwupozycyjnym wyprowadzeniem o pojemności 20 lub 30 nab. Magazynki wykonane są z polimeru. Gniazdo magazynka u spodu komory zamkowej, przed chwytem pistoletowym. Kolba składana na bok broni, polimerowa. Lufa zakończona szczelinowym tłumikiem płomienia. EVO III wyposażony jest w cztery szyny zgodne ze standardem MIL-STD-1913. Na grzbietowej szynie standardowo mocowane są mechaniczne przyrządy celownicze składające się z muszki w osłonie i celownika przeziernikowego.

Dane techniczne

Kaliber 9 mm

Nabój 9 mm Parabellum

Magazynek łukowy, 20 lub 30 nab.

Wymiary

Długość 400/650 mm

Długość lufy 196 mm

Masa broni 2,1 kg (bez magazynka)

Szybkostrzelność teoretyczna 1100 strz./min

w kolejnym numeże przedstawimy karabinki automatyczne i wyborowe produkcji Českej zbrojovki

źródło: A.E. Hartink: Encyklopedia Automatycznej Broni Wojskowej.

Stanisław Kočański: Broń strzelecka lat osiemdziesiątych.

CH. Škorpion. „Komandos”. 1996. nr 1(44). s. str. 40-41.

Leszek Erenfeicht. Pistolet maszynowy Škorpion.

Grzegorz Nowak. Czechosłowackie pistolety maszynowe wzory: 23; 24; 25; 26

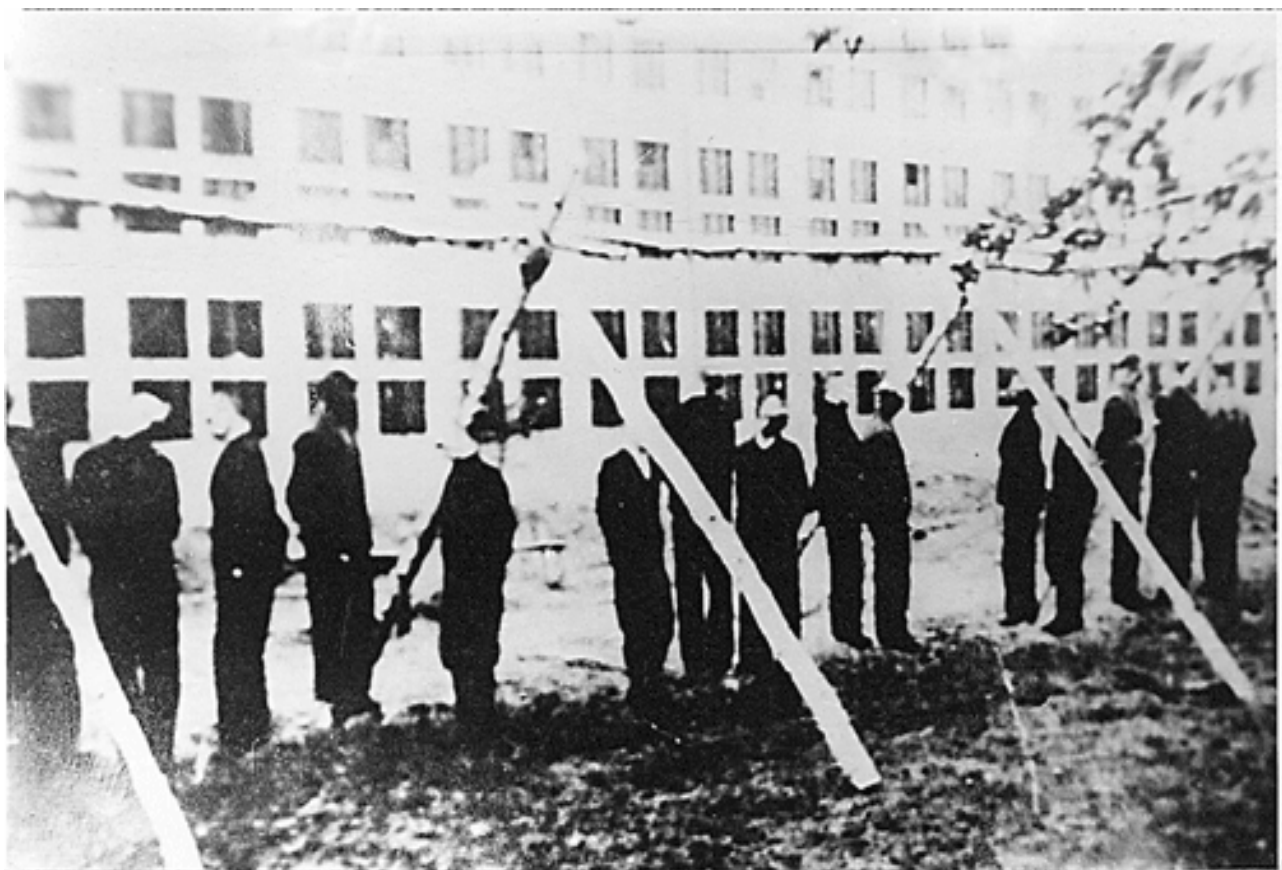
Po I wojnie światowej Czechosłowacja odziedziczyła dobrze rozwinięty przemysł zbrojeniowy, który pomógł przebroić Czeską Armię. Przed II wojną światową Česká zbrojovka podobnie jak i Zbrojovka Brno produkowała karabiny maszynowe ZB-26 i ZB-30. Po zajęciu przez III Rzeszę Czechosłowacji czechosłowackie zakłady zbrojeniowe produkowały broń dla niemieckiej armii. Koniec II wojny światowej przyniósł Czechosłowacji socjalizm. Wymusiło to produkcję broni "kałasznikowopodobnych". Firma ČZ stała się słynna przede wszystkim dzięki swoim pistoletom (np. ČZ-75, ČZ-85). Obecnie firma jest jednym z największych na świecie producentów broni.

3. FABRYKA BRONI W RADOMIU po roku 1939

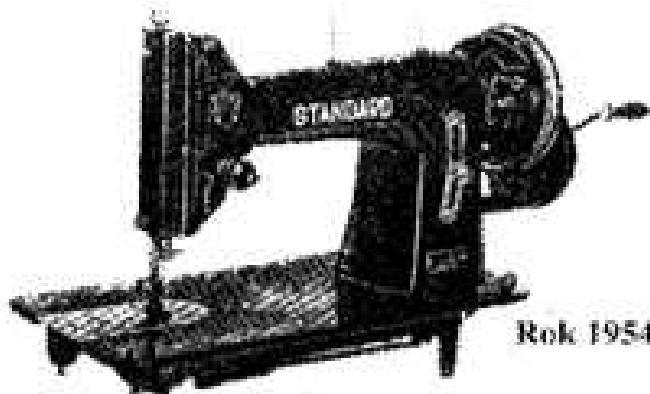
Dariusz Smosarski

W latach wojny i okupacji hitlerowskiej, zakład pracował pod administracją niemiecką na trzy zmiany. Zarząd nad nim sprawowała firma Steyer-Daimler-Puch. Zaniechano wówczas produkcji cywilnej, koncentrując się na wyrobie pistoletów VIS. W Waffenfabrik Radom na potrzeby armii hitlerowskiej urządzono dodatkowo warsztaty naprawy samochodów. Władze okupacyjne zorganizowały też specjalny obóz dla kilku tysięcy Żydów, którzy nieprzygotowani zawodowo zmuszeni byli do ciężkiej pracy w fabryce. W 1942 r. fabrykę wizytował Hans Frank gubernator Generalnej Guberni.

Wielu pracowników Fabryki Broni, mimo grożących represji, ściśle współpracowała ze Związkiem Walki Zbrojnej, dostarczając żołnierzom podziemia części do pistoletów. Za tę działalność w dniu 16 października 1942 roku, przed gmachem zakładu, hitlerowcy powiesili na oczach całej załogi, 15 pracowników Fabryki.

17 stycznia 1945 r. powołano 20-osobowy Komitet Odbudowy Fabryki a przed końcem wojny w fabryce rozpoczęto remonty broni strzeleckiej i sprzętu wojskowego. Dyrektorem fabryki został inż. M.Poniatowski. W nowej rzeczywistości politycznej firma konsekwentnie koncentrowała swoją produkcję głównie na broni strzeleckiej. Jednak wyroby cywilne zakładu takie jak maszyny do szycia: przemysłowe stębnówki typ LZ3, ŁUCZNIK i licencyjny SINGER oraz maszyny do pisania na licencji FACIT były bardzo cenione i poszukiwane na polskim rynku. Ponadto produkowano szlifierki do płaszczyzn, aparaty do pomiaru twardości metodą Rockwella, aparaty Erichsena, hamulcowe piasty rowerowe, zamki drzwiowe, kłódki, klucze samochodowe i elementy pneumatyki napędowej i sterującej.

Rok 1954

Domowa maszyna do szycia M. 82 R

W styczniu 1947 r. w zakładzie uruchomiono na licencji ZSRR produkcję pistoletu Tokariewa TT wz.33. Następnie od 1949 r. uruchomiono produkcję karabinka powtarzalnego Mosin kal. 7,62 x 54R a w listopadzie tego roku, pistolet sygnałowy (rakieta). Od 15 września 1948 r. fabryka nosiła nazwę: Zjednoczone Zakłady Wyrobów Metalowych zakład nr 1. Szczytową wielkość programów produkcyjnych fabryka osiągnęła w latach 1950-1953. W końcówce lat pięćdziesiątych uruchomiono seryjną produkcję kolejnego sowieckiego wzoru broni. Był to 7,62x39 mm ręczny karabin maszynowy Diegtariewa - rkm Dp, zasilany z taśmy metalowej. Produkowano też czołgowe - km DT i km DTm. Jednak przez niemal pięćdziesiąt lat sztandarowym wyrobem zakładu był karabin radzieckiego konstruktora Kałasznikowa. Jest to broń o najwyższym stopniu niezawodności, zaliczana do najlepszych konstrukcji na świecie. Karabiny polskie były jednak z powodzeniem modernizowane i ulepszone przez radomskich konstruktorów (7,62 mm AK-47, kbkAKM, kbkAKMs). Pod koniec lat siedemdziesiątych opracowano i wyprodukowano partie prototypów samopowtarzalnego karabinka szkoleniowego na pociski o kal. 5,6 mm, o nazwie TALK. Niestety MON wycofał się z programu, na skutek, czego stracono idealną „pomoc naukową” do szkolenia strzelców nie tylko wojskowych. W 1988 r. skonstruowano nowy karabin TANTAL na amunicję 5,45 mm x 39. Rok później powstała jego krótsza odmiana onYKS, przystosowana również do nabojów 5,56 mm. W połowie lat dziewięćdziesiątych, skonstruowano karabin szturmowy BERYL i jego krótszą wersję MINI-BERYL wz. 96 na amunicję kal. 5,56 mm. Karabiny te można wyposażyć w produkowany w Tarnowie 40 mm granatnik PALLAD, dwójnog i bagnet. BERYLE produkowane są w Fabryce do dnia dzisiejszego i znajdują się na wyposażeniu naszych żołnierzy. Uzupełnieniem oferty wojskowej zakładu był samopowtarzalny karabinek myśliwski HUNTER w kalibrze 7,62 mm. W zakładzie do lat dziewięćdziesiątych produkowano na rynek cywilny pistolety wiatrówkowe kal. 4,5 mm.

31 grudnia 1951 r. firmie nadano nową nazwę Zakłady Metalowe im. gen. Waltera. W latach 1952-1955 w zakładzie wyprodukowano 111 tys. sztuk pistoletów maszynowych PPSz wz. 41. Radomski produkt jednak zdecydowanie różnił się starannością obróbki i wykończenia od swych sowieckich odpowiedników.

W połowie lat sześćdziesiątych na potrzeby MON produkowano pistolety maszynowe PM-63 RAK. Twórcą RAKa był prof. P.Wilniewicz. Był to drugi, polski pistolet maszynowy, bowiem pierwszym był MORS wyprodukowany w śladowej ilości w 1939 roku w warszawskiej Fabryce Karabinów. Po zakończeniu produkcji RAKA, w połowie lat osiemdziesiątych przystąpiono do produkcji, opracowanego w Radomiu pistoletu maszynowego PM-84 GLAUBERYT w kalibrze 9 mm. Twórcami PM-84 byli R.Chełmicki, J.Chętkiewicz i St.Brix. Przez następne lata pistolet był ulepszany, powstawały kolejne jego wersje aż do PM-98 kal. 9 mm X 19 Para. Od 1994 r. radomskie pistolety maszynowe znajdują się na uzbrojeniu wojska, a od 1998 r. policji i straży granicznej. Produkowane są do dnia dzisiejszego a od 2004 r. są również eksportowane do krajów arabskich.

W okresie powojennym produkowano w zakładzie na radzieckiej licencji pistolety TT 7,62 mm wz. 33, które były na uzbrojeniu wojska i milicji. Dopiero w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych w ZM produkowano na potrzeby MON i MSW polski sześciopistolet P-64 tzw. „Czak”, który opracowano w WITU w Zielonce. Od 1973 trwały prace nad nowym pistoletem dla służb mundurowych. Miał być tańszy w produkcji, bezpieczny, niezawodny i nowoczesny. Poprzez kolejne prototypy i opracowania: P-70, P-75 (szkielet z tworzywa sztucznego!), P-76, P-78 powstał w zakładzie ośmiopistolet P-83 „Wanad”, później P-93 z dłuższą lufą, który produkowano w zakładzie od 1984 r. do końca lat dziewięćdziesiątych. Opracowali go inżynierowie. M.Gryszkiewicz i R.Chełmicki. W połowie lat dziewięćdziesiątych skonstruowano i wyprodukowano w zakładzie pistolet MAG-95 na amunicję 9 mm. Trzy lata później powstała nowa, lżejsza wersja pistoletu MAG-98. W magazynku mieści się 15 naboje. Pomimo, że pistolet ma cechy „cudownej dziewiątki”, ma wysmakowaną, szlachetną formę, wykonany jest z dużą dbałością o szczegóły, to nie znalazł uznania w oczach decydentów z MON. Jego twórcą był M.Gryszkiewicz.

2

5 Czerwca 1976 roku robotnicy Zakładów Metalowych PREDOM –ŁUCZNIK im. gen. „Waltera” (taka nazwa firmy obowiązywała od 1972 do 2 listopada 1982 roku) wyrazili swą dezaprobatę wobec wprowadzenia przez władze PRL znacznych podwyżek cen żywności i ich niesprawiedliwych rekompensat. Przerwano pracę niemal na wszystkich wydziałach, tysiące robotników opuściło teren zakładu i wraz z robotnikami z sąsiednich zakładów rozpoczęli protest przed siedzibą Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Doszło do starć z milicją, podpalono budynek komitetu. Podwyżki cen cofnięto jeszcze tego samego dnia, lecz na nasze miasto i jego obywateli komunistyczne władze ogłosiły wyrok. Przez lata wstrzymywano centralne inwestycje a wszystkie subwencje zmniejszano. Wielu uczestników protestu wyrzucono z pracy. Mogli oni wrócić do Zakładów dopiero po powstaniu „Solidarności”. W pierwszych latach transformacji ustrojowej tj. w 1990 roku, kolejny raz zmieniono nazwę firmy na: Zakłady Metalowe „ŁUCZNIK”. W gospodarce rynkowej następowało stopniowe załamywanie się sprzedaży maszyn do szycia i maszyn do pisania. Zmniejszające się z roku na rok zamówienia na produkcję specjalną powodowały ciągłe redukcje załogi i zadłużanie przedsiębiorstwa. Widmo likwidacji wisiało nad zakładem już od 1998 r. Wobec pogłębiającej się zapaści ekonomicznej firmy, bezradności kolejnych zarządów spółki i braku interwencji ze strony właściciela -państwa, związki zawodowe podejmowały walkę o ratowanie firmy. Niestety 13 listopada 2000 roku Sąd Gospodarczy w Radomiu ogłosił upadłość ZM „ŁUCZNIK” S.A., które przez ponad 75 lat były kluczowym krajowym producentem broni strzeleckiej ! Rolę i zadania ŁUCZNIKA przejęła nowa spółka FABRYKA BRONI „ŁUCZNIK”-RADOM. Spółka została zawiązana kilka miesięcy przed upadłością Zakładów Metalowych, 30 czerwca 2000 roku przez ZM „ŁUCZNIK” S.A. oraz Agencję Rozwoju Przemysłu. Fabryka nie ogranicza się tylko do produkcji karabinków BERYL, pistoletów maszynowych GLAUBERYT i pistoletów WALTHER dla służb mundurowych. Dla miłośników broni strzeleckiej przygotowano cywilne wersje karabinów „Beryl” nazwane RADOM-SPORT, które strzelają nabojem .223 Remington. Cywilni odbiorcy, amatorzy strzelectwa sportowego mają nie lada gratkę, biorąc do ręki te karabinki w wersji z kolbą drewnianą lub metalową składaną. W 2003 r. wyprodukowano partię prototypów lekkiego karabinu maszynowego, które były badane i testowane na poligonach przez wojskowych specjalistów. LKM pokazano na Międzynarodowym Salonie Obronnym w Kielcach wzbudzając zainteresowanie nie tylko polskiej armii. W drugiej połowie 2004 roku zakończono prace na stworzeniu partii modelowej - pistoletu maszynowego modułowego, według konstrukcji WITU. Aktualnie trwają nad nimi badania w WITU. W tym samym roku na zlecenie firmy brytyjskiej wyprodukowano prototypy karabinka pneumatycznego LOGUN. Od 1995 r. w fabryce uruchomiona została produkcja podstawowych elementów tej wiatrówki.

W wyniku działań politycznych w 2002 roku spółkę dokapitalizowano, a udziały ARP przejął PHZ „BUMAR”. Spółka w zdecydowanej większości działała na majątku dzierżawionym od Syndyka ZM „ŁUCZNIK”. Przez ponad trzy lata prowadzono działania mające na celu odkupienia od Syndyka niezbędnego majątku (grunty, budynki, maszyny, urządzenia) dla Fabryki Broni. W ich efekcie w październiku 2004 r. Fabryka Broni stała się właścicielem historycznych obiektów i gruntów a od listopada '04 spłacała syndykowi raty za maszyny i urządzenia. Każdego roku park maszynowy wzbogacany jest o kilka nowoczesnych obrabiarek sterowanych numerycznie. W roku 2008 zakupiono kolejne 2 centra obróbcze, które pozwalają podwyższyć jakość produkcji jak i obniżyć jej koszty. Uhonorowaniem wysiłków kadry inżynierskiej i pracowników na przestrzeni ostatnich lat było kilkakrotne wyróżnienie firmy m.in. przez Szefa Sztabu Generalnego WP czy na Międzynarodowym Salonie Przemysłu Obronnego. W 2008 roku na MSPO fabryka zaprezentowała nowy pistolet osobisty dla armii RAD oraz zmodyfikowany pistolet MAG-08.

Kalendarium

16 października 1942 r.

Za współpracę pracowników Fabryki Broni ze Związkiem Walki Zbrojnej, dostarczających żołnierzom podziemia części do pistoletów, hitlerowcy powiesili przed gmachem zakładu na oczach załogi 15 pracowników Fabryki.

lipiec 1944 r.

Początek wywożenia przez Niemców wszystkich obrabiarek, urządzeń i materiałów z zakładu.

Po II Wojnie Światowej fabryka przybrała nazwę Zakłady Metalowe im. gen. „Waltera”.

W nowej rzeczywistości politycznej firma konsekwentnie koncentrowała swoją produkcję głównie na broni strzeleckiej. Wytwarzano wyroby cywilne: maszyny do szycia: ŁUCZNIK i licencyjny SINGER oraz maszyny do pisania na licencji FACIT. Sztandarowym wyrobem zakładu na polskim rynku był karabin radzieckiego konstruktora Kałasznikowa. Karabiny polskie były jednak z powodzeniem modernizowane i ulepszone przez radomskich konstruktorów (7,62 mm AK-47, kbk AKM, kbk AKMs).

W zakładzie wyprodukowano 111 tys. sztuk pistoletów maszynowych PPS wz. 43, zdecydowanie różniący się starannością obróbki i wykończenia od swych sowieckich odpowiedników. Produkowano również pistolet maszynowy PPSz 41.

Wyroby te oznaczane były symbolem 11.

Symbol "11 w owalu" wprowadzono w roku 1950. Do 1950 roku używano przedwojennego i obecnego "FB w trójkącie".

W okresie powojennym produkowano w zakładzie na radzieckiej licencji pistolety TT 7,62 mm wz. 33, które były na wyposażeniu wojska i milicji.

W latach 1967-77 powstało 70 000 produkowanych pistoletów maszynowych PM-63 RAK. Odbiorcami był MON i MSW.

Był to trzeci polski pistolet maszynowy po MORSIE produkowanym w Warszawskiej Fabryce Karabinów.

1973 r.

Prace nad tanim w produkcji, bezpiecznym, niezawodnym i nowoczesnym pistoletem dla służb mundurowych. Powstaje ośmiostrzałowy pistolet P-83 z aluminiowym szkieletem wywodzący się z blaszanych pistoletów P-78.

Późniejszym rozwinięciem jego konstrukcji będzie P-93.

Koniec lat siedemdziesiątych

Opracowanie i wyprodukowanie partii prototypów samopowtarzalnego karabinka szkoleniowego na pociski o kal. 5,6 mm, o nazwie TALK. Niestety MON wycapał się z programu, na skutek czego stracono idealną „pomoc naukową” do szkolenia strzelców nie tylko wojskowych.

W połowie lat osiemdziesiątych, przystąpiono do produkcji opracowanego w Radomiu pistoletu maszynowego PM-84 GLAUBERYT w kalibrze 9 mm.

Przez następne lata pistolet był ulepszany, powstawały kolejne wersje, aż do PM-06 kal. 9 mm x 19 Para.

1988 r.

Przyjęcie do uzbrojenia nowego karabinu TANTAL na amunicję 5,45 mm, który stał się punktem wyjścia do skonstruowania Beryla.

Rok później do uzbrojenia przyjęto jego krótsza odmiana ONKS,

przystosowanego również do naboju 5,56 mm. Do 1992 roku wyprodukowano zaledwie ok. 200 sztuk.

4. GALERIA AMUNICJI

Dariusz Smosarski

Amunicja rewolwerowa

od lewej

1. .32 SW Long
2. 7.62 Sport (Russian, based on 7.62 Nagant)
3. 7.62x38R Nagant
4. .38 SW
5. .38 SW Special
6. .357 Magnum
7. .41 Magnum
8. .38-44
9. .44 Special
10. .44 Magnum
11. .455 Webley Mk.II
12. .45 Shofield
13. .45 Colt (.45LC)
14. .454 Casull
15. .500 SW Magnum

Amunicja do półautomatycznych pistoletów i pistoletów maszynowych

od lewej

1. 5.45x18 MPTs
2. 5.7x28 FN
3. 6.35x16SR Browning / .25ACP
4. .25 NAA
5. .32 NAA
6. 7.65x17SR Browning / .32ACP
7. .30 Pedersen
8. 7.62x25
9. .223 Timbs (5.56/7.62x25)
10. 7.63 Mannlicher
11. 7.65x21 Luger
12. 8x22 Nambu

Amunicja pistoletowa

od lewej:

1. 9x17 Browning Kurz / Short / .380 ACP
2. 9x18 Ultra
3. 9x18 Makarov PM
4. 9x18 Makarov PM (do użytku policji)
5. 9x19 Luger
6. 9x19 7N31 armor piercing
7. 9x20SR Browning Long
8. 9x21 IMI
9. 9x21 SP11
10. 9x21 SP10 armor piercing
11. .38 Super
12. 9x23 Winchester
13. .357 SIG
14. 9x25 Mauser export
15. 9 Winchester Magnum
16. .40 SW
17. .41AE
18. 10mm Auto
19. .45 GAP
20. .45 ACP
21. .45 Winchester Magnum
22. .50 AE

Naboje dla karabinów szturmowych (pośredniej mocy)

od lewej:

1. 4.9 DM11 caseless
2. 4.6x36 HK spoon-tip bullet (experimental, Germany)
3. 4.9x49 Enfield (experimental, UK)
4. 5.45x39 7N6
5. .222 Remington Special (experimental, USA)
6. .224 Winchester E2 (experimental, USA)
7. 5.56x45 NATO
8. 5.56x45 / .223 Remington composite case (experimental)
9. 5.8x42 DAP-87
10. 6x45 SAW (experimental, USA)
11. 6x49 Unified (experimental, USSR)
12. .25 Winchester FA-T110 (experimental, USA)
13. 6.5 Grendel
14. 6.8 Remington SPC
15. 7x43 FN / .280/30 British
16. .30 M1 carbine
17. 7.62x39 M43
18. 7.62x45 Vz.52
19. 7.92x33 PP Kurz
20. 9x39 SP5 subsonic sniper ball
21. 9x39 SP6 subsonic AP

Naboje dla karabinów wojskowych, karabiny snajperskie i karabinów maszynowych

od lewej:

1. 6x60 USN (.236 Lee Navy)
2. 6.5x50SR Arisaka
3. 6.5x52 Carcano
4. 6.5x55 M92
5. 6.5x55 M42 sniper
6. .276 Pedersen (7x51)
7. 7.35x51 Carcano
8. 7.5x54 M1929C
9. 7.5x55 GP11
10. 7.62x51 NATO
11. 7.62x54R

od lewej:

1. 7.65x53 (x54) Argentinean Mauser (1939)
2. 7.65x53 (x54) Argentinean Mauser
3. .30-06 US / 7.62x63
4. .300 Winchester Magnum
5. .303 Mk.VII / 7.7x57R
6. 7.7x58SR Type 92
8. 7.92x57 Mauser
9. 7.92x61 Norwegian
10. 8x50R Steyr
11. 8x50R Lebel
12. 8x56R M30 Steyr
13. 8x59 M35 Breda
14. 8x63 M32 Bofors
15. .338 Lapua Magnum
16. 9.3x64 (9CH)

Naboje dla karabinów maszynowych kalibru dużych i karabiny snajperskie

od lewej:

1. .408 Chey-tac
2. .416 Barrett
3. .460 Steyr
4. 12.7x81SR Breda / .50 Vickers export
5. 12.7x99 Browning / .50 BMG
6. 12.7x108
7. 14.5x114

opracował: Dariusz Smosarski

5. BŁYSK I HUK

Andrzej Kłós

Pozazdrościłem Jurkowi, który regularnie przywozi na strzelnicę nowoprusaka wz 1809 i czasem straszy nim publiczność. Bo jak z tego walnie, to efekty wizualne i dźwiękowe są zauważalne. Podobno na sąsiednich osiach zdziwieni posiadacze łagodniej działającego uzbrojenia pytają: - Co to? Co to tak huczy? A to tylko karabin z epoki napoleońskiej i żeby było zabawniej, zrobiony w Indiach.

W ostatnią listopadową niedzielę postanowiłem też przywieźć na strzelnicę coś poważnego. Zabrałem replikę XVI wiecznego muszkietu z zamkiem lontowym. Tak się złożyło, że mam go ze trzy lata i dopiero raz z niego strzelałem. Poprzedni właściciel tego oręża chyba się go obawiał, i też tylko raz go wypróbował.

Strzelaliśmy z podpórki, bo muszkiet jest dość ciężki i używa się do niego forkietu. Wyniki były zadziwiające. Nie jest to broń snajperska, ale na 50 metrów wszystkie strzały weszły w czarną sylwetkę tak zwanego „francuza”, choć skupienie nie było idealne. Podobne wyniki mieli dwaj koledzy. Trzeci zdecydowanie odmawiał przymierzenia się do muszkietu. Dwaj myśliwi, którzy podeszli do naszego stanowiska stwierdzili, że ze współczesnej dubeltówki wyniki nie byłyby lepsze. Ale za nic nie dali się namówić na choćby jeden strzał. Ich strata. Najciekawsze jest zdjęcie, na którym widać potężny błysk ognia z zapalnika i z lufy. Może to tak stresowało oglądających? Ale dzięki ochronnej blaszce przy panewce twarz strzelającego jest dobrze chroniona. Za to kolba jest dziwnie skonstruowana, bo jeśli się za delikatnie przyłoży ją do ramienia, coś, co powinno być przykładem, boleśnie wali w kość policzkową. Ale siniaków nie robi.

Strzelaliśmy z 5 gramów czarnego prochu, co jest mniej więcej połową dawnej bojowej dawki i to do dziurawienia papieru zupełnie wystarczy. Gładka lufa ma kaliber 18 mm, czyli odpowiada współczesnej „dwunastce”. Na dystansie 50 metrów opadu kuli właściwie nie było.

Efektowna kula ognia z panewki i z lufy

- Wynik pierwszego strzału do nietypowej tarczy z fragmentem muszkietu

6. Wiadomości ROMB

Zarząd Ruchu Obywatelskiego Miłośników Broni zwołuje na dzień 11 stycznia 2015 roku na godzinę 11.00 Walne Zebranie Członków. Walne Zebranie odbędzie się Na Stadionie Narodowym w Warszawie, Al. Ks. J. Poniatowskiego, 03-901 Warszawa, sala konferencyjna Paryż.

Proponowany porządek obrad:

1. Powitanie członków Stowarzyszenia i wyznaczenie przewodniczącego Walnego Zgromadzenia oraz protokolanta.
2. Ustalenie poprawności zwołania Walnego Zgromadzenia oraz stwierdzenia możliwości podejmowania uchwał.
3. Wybór członków komisji wniosków oraz komisji liczącej głosy w głosowaniach.
4. Odwołanie ustępujących członków Zarządu stowarzyszenia.
5. Ustalenie liczby członków Zarządu i wybór członków Zarządu stowarzyszenia.
6. Ukonstytuowanie się Zarządu, w tym wybór prezesa Zarządu, wiceprezesa Zarządu, skarbnika oraz sekretarza.
7. Odwołanie ustępujących członków Komisji Rewizyjnej.
8. Ustalenie liczby członków, wybór członków Komisji Rewizyjnej i ukonstytuowanie się Komisji Rewizyjnej.
9. Dyskusja programowa, wystąpienia uczestników Walnego Zgromadzenia.
10. Sprawy różne, wolne wnioski.
11. Zamknięcie obrad Walnego Zgromadzenia.

Zarząd ROMB

7. Z MOJEJ KOLEKCJI..

prezentuje :

Mariusz Stepka

Foto : Hubert Hoppe

prezentuje :

Tomasz Ługiewicz

Foto : Marcin Pilarek